

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35284
Nom	Neurologia clínica aplicada a la logopèdia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1203 - Grau Logopèdia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1203 - Grau Logopèdia	11 - Neurologia clínica aplicada a la Logopèdia	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ORTIZ MASIA, MARIA DOLORES	260 - Medicina

RESUM

L'assignatura de Neurologia Clínica Aplicada a la Logopèdia permet a l'alumne accedir als coneixements elementals de Neurologia Clínica que necessita en el seu acompliment. La Neurologia és la branca de la medicina que s'ocupa de l'estudi de les malalties del sistema nerviós, tant central com a perifèric. Un bon nombre d'afeccions del sistema nerviós, especialment les del sistema nerviós central, són capaços de produir alteracions del llenguatge, comunament lligades a algun grau de compromís de la resta de les funcions del cervell, tant cognitives com a conductuals, motores, sensorials o vegetatives. Aquesta assignatura proporciona informació sobre la patogènia dels trastorns del sistema nerviós mitjançant la revisió dels seus mecanismes d'afectació, sobre les síndromes clíniques (conjunts de signes i símptomes) i entitats *nosològiques (correlacions fermes entre aparença clínica i alteració orgànica) que condicionen alteracions del llenguatge per afectació del sistema nerviós. Un bon nombre de persones amb algun tipus d'afecció del sistema nerviós són susceptibles de beneficiar-se del treball d'una persona titulada en logopèdia, sent d'aquesta manera imprescindible un mínim de coneixements sobre aquest tema. Per si això no fos suficient, les actuacions en el context d'equips multidisciplinaris en el qual es dona la pràctica *logopèdica obliguen al coneixement no només de terminologia d'altres disciplines sinó del seu propi conjunt de conceptes i abstraccions.

L'assignatura manté relacions amb moltes altres assignatures, compartint coneixements anatòmics, fisiològics, clínics, *neuropsicològics i d'altres tipus amb nombroses altres assignatures. No obstant això, el seu interès radica a ser l'assignatura que explica, més que unes altres, les diferents maneres d'afectació del cervell, les síndromes clíniques o maneres en les quals es mostra aquesta afectació i les entitats que produeixen aquestes afectacions.

Amb els coneixements adquirits en aquesta assignatura, l'alumne podrà ser capaç d'arribar a avaluar, diagnosticar, pronosticar, rehabilitar i prevenir trastorns de la comunicació humana la causa de la qual radiqui en una afectació cerebral, participar en elaboració, execució i avaluació de programes educatius o sanitaris dirigits a persones amb aquest tipus d'alteracions, comprendre i adaptar la seva pràctica o el disseny de la pràctica d'uns altres a l'existència d'alteracions del sistema nerviós i comunicar-se correctament amb tot tipus de professionals implicats en l'atenció a persones afectes per processos que puguin danyar el cervell.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Haver superat l'assignatura "Neurologia i Neuropsicologia general i del llenguatge"

1203 - Grau Logopèdia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Explorar, avaluar, diagnosticar i emetre pronòstic d'evolució dels trastorns de la comunicació i el llenguatge des d'una perspectiva multidisciplinària.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdica, tant individuals com col·lectius, i establir objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, i atenent les diferents etapes evolutives de l'ésser humà, incloent-hi la perspectiva de gènere.
- Conèixer els límits de les seues competències i saber identificar si és necessari un tractament interdisciplinari.
- Fomentar les habilitats comunicatives en la població general.
- Conèixer i valorar de forma crítica la terminologia i la metodologia pròpies de la investigació logopèdica.
- Coneixement de la semiologia laberíntica: la hipoacúsia i els símptomes que l'acompanyen en la patologia otològica.

- Poder diferenciar entre diagnòstics de casos de trastorns neurològics de la infància: deficiència mental, paràlisi cerebral infantil i trastorns relacionats.
- Poder interpretar dades clíniques d'altres professionals en l'avaluació dels trastorns de el llenguatge de l'adult: dany cerebral adquirit de causa traumàtica, vascular, inflamatòries, infeccioses i altres.
- Poder identificar les alteracions de la comunicació en epilèpsies i en trastorns neurològics d'origen metabòlic i degeneratiu.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Generalitats

- Tema 1. Bases etiopatogèniques i semiològiques en neurologia.
- Tema 2. Proves i procediments de diagnòstic neurològic.
- Tema 3. Terapèutica mèdica en neurologia.

2. Semiologia de la comunicació associada a trastorns de la motilitat i la sensibilitat.

- Tema 4 | Consecuencias logopédicas de las enfermedades de la motoneurona.
- Tema 5 | Semiología logopédica en alteraciones de los pares craneales.
- Tema 6 | Semiología logopédica asociada a enfermedades extrapiramidales hipercinéticas.
- Tema 7 | Semiología logopédica asociada a enfermedades extrapiramidales hipocinéticas.
- Tema 8 | Implicaciones logopédicas de los trastornos de semiología cerebelosa.
- Tema 9 | Implicaciones logopédicas de las neuropatías, miopatías y de la unión neuromuscular.
- Tema 10 | Trastornos del habla de causa neurológica: disartrias.

3. Malalties mèdiques relacionades amb trastorns de la comunicació

- Tema 11 | Conseqüències del llenguatge associades a malformacions congènites del SNC.
- Tema 12 | Implicacions comunicatives de les cromosomopaties i de les malalties genètiques.
- Tema 13| Implicacions logopèdiques en la paràlisi cerebral.
- Tema 14 | Implicacions logopèdiques de les demències.
- Tema 15 | Implicacions logopèdiques de les infeccions del SNC.
- Tema 16 | Síntomes de la comunicació associats a malalties cerebrovasculars: ictus isquèmics.
- Tema 17 | Síntomes de la comunicació associats a malalties cerebrovasculars: ictus hemorràgics.
- Tema 18 | Conseqüències en l'àrea de la comunicació dels tumors cerebrals.
- Tema 19 | Conseqüències en l'àrea de la comunicació dels TCE.
- Tema 20 | Implicacions logopèdiques de l'epilèpsia.
- Tema 21 | Conseqüències logopèdiques de les malalties desmielinitzants. Esclerosi múltiple.
- Tema 22 | Conseqüències logopèdiques de les malalties sistèmiques.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	25,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	5,00	0
TOTAL	140,00	

METODOLOGIA DOCENT

Tutories individualitzades i en grup en què es realitzarà una supervisió als / les estudiants perquè puguin fer un seguiment adequat de les activitats formatives.

Estudi de l'alumne / a per a la preparació i realització de les proves d'avaluació.

Classes teòriques i exposició de continguts; classes pràctiques, seminaris i estudi de casos pràctics.

Treball de l'alumne / a: preparació de treballs, consultes bibliogràfiques, estudis de cas, realització d'informes, etc.).

AVALUACIÓ

Requeriments mínims

- Aconseguir el 50% de la nota màxima de l'examen teoricopràctic.
- Tindre superada la prova d'exploració neurològica (punt 2.2) de les sessions pràctiques.

Avaluació

1.- Examen **teoricopràctic** (70% de la nota global de l'assignatura). Prova oral o escrita. Constarà de dues proves (teòric i pràctic) recuperables a segona convocatòria. Cal aprovar totes dues parts (teòric i pràctic) per passar l'assignatura. Totes dues parts no són compensables. La nota de cada part (teòric i pràctic) es guarda fins al juny del mateix curs acadèmic.

1.1 Una prova **teòrica** objectiva mitjançant preguntes de selecció múltiple. Aquesta part de la prova es considera superada amb el 50% de la nota màxima. La nota màxima d'aquest apartat serà 50% de la nota global de l'assignatura.

1.2. Una prova **pràctica** que consistirà en la resolució de dos casos clínics on cal identificar la semiologia dels diferents trastorns del llenguatge i la parla associats a lesions o malalties cerebrals. Aquesta part de la prova es considera superada amb el 50% de la nota màxima. La nota màxima d'aquest apartat serà el 20% de la nota global de l'assignatura.

2- Avaluació **continuada** (30% de la nota global de l'assignatura). La nota dels apartats 2.1 i 2.2 es desen dos cursos acadèmics.

2.1 Treball en grup d'un projecte de recerca i l'avaluació per part dels companys del projecte (10% de la nota global). Activitat no recuperable a segona convocatòria.

2.2 Exploració neurològica (15% de la nota global de l'assignatura). Activitat recuperable a segona convocatòria (examen oral).

2.3 Activitats d'aula avaluada mitjançant la realització de tests en finalitzar els temes (5% de la nota global de l'assignatura). Activitat no recuperable a segona convocatòria.

Per a l'obtenció de Matricula d'Honor cal obtenir un mínim de 9 sobre 10 a la nota final de l'assignatura, en cas d'empat es tindrà en compte la nota més gran en l'examen teoricopràctic.

Davant de pràctiques fraudulentes es procedirà segons el que determina el Protocol d'actuació davant de pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020):

<https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83sp.pdf>

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Webb W, Adler RK. (2010). Neurología para el logopeda. Editorial Elsevier-Masson.
- Weiner WJ, Goetz CG, Shin RK, Lewis SL. (2010). Neurology for the non neurologist 6th edition Editorial Lippincott. EN LINEA
- Vazquez Sánchez, F. y García López, B. (2023). Manual de Neurología para Terapia Ocupacional (2023). Paramericana.
- Wilson-Pauwels, L., Akesson, E.J. y Stewart, P.A. (2021). Nervios Craneales. En la salud y la enfermedad. Paramericana.

Complementàries

- Martí-Massó J. (2011). Neurología para médicos de atención primaria. Editorial Ergon.
- Modo M, Bulte J. Magnetic Resonance Neuroimaging. Methods and Protocols. Editorial Humana Press, 2011
- Vinson B.(2011) Language disorders across the lifespan (3rd edition). Editorial Delmar.